



عربی

سراسری هنر ۹۱

تهیه و تنظیم: احمد طریقی

ویراستار: فاطمه منصورخاکی

۲۶- گزینه‌ی «۲»

(عربی ۲، ترمه، درس ۱۰)

«قَدْ أُعْطِيَ»: داده است، عطا کرده است (فعل ماضی نقلی)، (رَدّ) گزینه‌های «۳ و ۴» / «كَثِيرًا مِنَ النِّعَمِ»: بسیاری از نعمت‌ها را (رَدّ) گزینه‌ی «۱» / «حَتَّى يَسْتَطِيعَ»: تا بتواند / «أَنْ يَنْتَفِعَ»: که بهره ببرد / «فِي حَيَاتِهِ»: در زندگی خود

۲۷- گزینه‌ی «۲»

(عربی ۲، ترمه، درس ۵)

«عَدَدُ الَّذِينَ»: تعداد کسانی که / «يُواجِهونَ مرارةَ الحياةِ»: با تلخی زندگی مواجه می‌شوند / «بِالرَّضَا»: با رضایت / «طَرِيقَهُمُ الدَّائِمُ»: راه همیشگی آنان / «الانكاء على التَّأَوُّلِ»: انکاء بر خوش بینی است / «قَلِيلٌ جِدًّا»: بسیار کم می‌باشد، واقعاً کم است

۲۸- گزینه‌ی «۳»

(عربی ۲، ترمه، درس ۷)

«إِنْ تُرِدْ»: اگر بخواهی (جمله‌ی شرطی) (رَدّ گزینه‌های «۲ و ۴») / «أَنْ تَكُونَ إِمَامًا»: که پیشوایی باشی / «فَعَلَيْكَ أَنْ تَبْدَأَ»: پس باید پیردازی (شروع کنی) / «بِتَهْذِيبِ نَفْسِكَ»: به تهذیب خود / «قَبْلَ أَنْ تَنْصَحَ الْآخَرِينَ»: قبل از این که دیگران را نصیحت کنی

۲۹- گزینه‌ی «۴»

(عربی ۲، ترمه، درس ۲)

«فَسَخَّنَا لَهُ»: برای او جا باز کردیم / «فِي مَكَانِنَا»: نزد خودمان، در جای خودمان / «أَجْلَسْنَاهُ»: او را نشاندیم / «إِلَى جَانِبِنَا»: در کنار خودمان / «رَحَّبْنَا بِهِ»: به او، خوش آمد گفتیم / «كُنَّا قَدْ تَعَجَّبْنَا»: تعجب کرده بودیم (معادل فعل بعید فارسی) / «مِنْ كَفِّهِ الْخَشِنَتَيْنِ»: از دستان خشن او

۳۰- گزینه‌ی «۱»

(عربی ۳، ترمه، درس ۱)

در این گزینه آمده است که «پیامبر (ص)، بر تربیت دائمی کودکان، تأکید می‌کرد.» در حالی که ترجمه‌ی صحیح عبارت در گزینه‌ی «۱»، این‌گونه است: «پیامبر (ص) همواره، بر تربیت کودکان، تأکید می‌کرد.» بنابراین ترجمه‌ی گزینه‌ی «۱»، نادرست آمده است. سایر گزینه‌ها، درست معنی شده‌اند.

۳۱- گزینه‌ی «۲»

(عربی ۳، مفهوم، درس ۱)

با توجه به معنای عبارت صورت سؤال، یعنی «پزشکی که مردم را معالجه می‌کند، در حالی که خودش بیمار است.»، گزینه‌ی «۲» از جهت معنی و مفهوم، با این عبارت، تناسب و نزدیکی ندارد: «اگر در جهان، درد، زیاد است، برای هر یک (از این دردها)، هزار درمان وجود دارد.» ابیات فارسی سایر گزینه‌ها، با عبارت عربی مورد سؤال، از جهت معنی و مفهوم تناسب دارند.

۳۲- گزینه‌ی «۳»

(عربی ۲، تعریب، درس ۷)

«این، معجزه‌ی قرآن است.» هذه معجزة القرآن / «که: که آن»: «أَنَّهُ» / «تا روز قیامت»: إلى يوم القيامة / «در هر زمان»: فی كل زمان / «برای هر امتی»: لِكُلِّ أُمَّةٍ / «جدید و تازه است»: غَضٌّ

۳۳- گزینه‌ی «۴»

(عربی ۲، تعریب، درس ۷)

«هرگاه به یاد خدا باشی»: إِذَا ذَكَرْتَ اللَّهَ، إِذَا تَذَكَّرَ اللَّهُ هُوَ سَوْفَ يَذْكُرُكَ أَيْضًا (بعد از «إِذَا» که ظرف زمان متضمن معنای شرط است و در عین حال، جازم فعل شرط و جواب شرط نیست، فعل ماضی، به صورت فعل مضارع، معنی می‌شود. فعل شرط به صورت مضارع التزامی و جواب یا جزای شرط، به صورت مضارع اخباری، معنی می‌شود) / «به یاد تو خواهد بود»: سَوْفَ يَذْكُرُكَ

ترجمه‌ی متن درک مطلب

یقیناً دوست باوفا گنج پرارزشی است (که) دست یافتن بر آن مشکل است و این (دوست باوفا)، در بسیاری از مواقع، از برادر بهتر است! و او در سختی، یک وسیله و تکه‌ی آتشی (برای) هدایت و نوری در تاریکی روزگار و یآوری در سختی‌هاست. و دوستی، فقط در صورتی که عاری از شائبه‌ی خودخواهی باشد، خالص است. و دوستی هیچ معنی بارزشی ندارد، هنگامی که قلب (انسان)، با احساس درد نتپد، هنگامی که دوست (او) دچار چیزی می‌شود که او را دردمند می‌سازد! سختی‌ها، معیار سنجش برادری هستند و دوست باوفا فقط در سختی شناخته می‌شود و تنها در هنگام نیاز آزموده می‌شود. پس هنگامی که انسان (غرق) در نعمتی باشد، دوستان از هر طرفی به‌سوی او می‌آیند، بلکه دشمن، به دوست (او) تبدیل می‌شود؛ اما هنگامی که نعمت‌ها (دارایی‌های) او کم شود، سپس، به اطراف خویش نگاه می‌کند در حالی که در جست‌وجوی آن دوستان است، و نشانه‌ای از آنان را نمی‌یابد! و به هر حال مخلصان اندک هستند و چایلوسان، بسیاریند! پس انسان باید در زمینه‌ی دوستی، هوشیار باشد، و باید بداند که دوست واقعی، کسی است که هرگاه سخن بگوید، راست بگوید و هنگامی که از او (چیزی را) بخواهند، (آن خواسته را) برآورده سازد. پس (این دوستی)، بر اثر حادثه‌ها، سست و لرزان نمی‌شود و حوادث روزگار آن را تضعیف نمی‌کند.

۳۴- گزینه‌ی «۲»

(عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

دوست همان کسی است که ...

«صاحب گنج گران‌بها باشد!»، مطابق متن، نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «در حوادث ناگوار، کمک‌کننده است!»، درست است.

گزینه‌ی «۳»: «همدم (انسان) در روزهای تنهایی است!»، درست است.

گزینه‌ی «۴»: «ستاره‌ای است که انسان، به وسیله‌ی آن، هدایت می‌شود!»، درست است.

۳۵- گزینهی «۱»

(عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

براساس متن، زمانی دوست، به دشمن تبدیل می‌شود که «انسان، از نعمت‌ها، بهره‌مند باشد»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهی «۲»: «خوی انسان و کارهای او، خوب باشد» نادرست است.

گزینهی «۳»: «دشمن، در ما، خودخواهی را ندیده باشد»

گزینهی «۴»: «موهبت‌های دشمن، کم شده باشد و توقع کمک ما را داشته باشد» نادرست است.

۳۶- گزینهی «۴»

(عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

در متن، این وصف از دوست، نیامده است: «درغیبت و حضور، به ما، احترام می‌نهد»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهی «۱»: «برای انسان، برتر از برادر است» درست است.

گزینهی «۲»: «هنگامی که او را برای کاری صدا بزنی، می‌شنود و اجابت می‌کند» درست است.

گزینهی «۳»: «دوست خود را برخوردش ترجیح می‌دهد» درست است.

۳۷- گزینهی «۱»

(عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

این معنی که «تو باید در همه‌ی کارها، صادق باشی!»، در متن، نیامده است و ارتباطی با مفهوم متن ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهی «۲»: «پس از آزمایش انسان، (او را) نکوهش یا ستایش کن!» درست است.

گزینهی «۳»: «خداوند به سختی‌ها پاداش خیر کامل دهد، (زیرا که) به‌وسیله‌ی آن‌ها، دوستم را از دشمنم شناختم!» درست است.

گزینهی «۴»: «هیچ خوبی‌ای در دوستی انسان سست اراده وجود ندارد هنگامی که باد بوزد او به جایی که باد می‌وزد، گرایش پیدا می‌کند!» درست است.

۳۸- گزینهی «۳»

(عربی ۲ و ۳، تشکیل)

«لَا مَعْنَى لِلصَّدَاقَةِ إِذَا لَمْ يَنْبُضِ الْقَلْبُ بِشُعُورِ الْأَلَمِ عِنْدَ مَا يُصَابُ الصَّدِيقُ بِمَا يُؤْلَمُ!»

حکمت‌گذاری صحیح عبارت مورد سؤال، این‌گونه است: «لا»: «لا»ی نفی جنس / «مَعْنَى»: اسم «لا»ی نفی جنس / «لِلصَّدَاقَةِ»: جار و مجرور / «إِذَا»: ظرف زمان، مفعول‌فیه / «لَمْ يَنْبُضِ»: فعل مضارع مجزوم (دارای کسره‌ی عارضی) / «الْقَلْبُ»: فاعل و مرفوع / «بِشُعُورِ»: جار و مجرور / «الْأَلَمِ»: مضاف‌الیه و مجرور / «عِنْدَ»: ظرف زمان، مفعول‌فیه و منصوب / «مَا»: زائده / «يُصَابُ»: فعل مجهول / «الصَّدِيقُ»: نایب فاعل و مرفوع / «بِمَا»: جار و محلاً مجرور / «يُؤْلَمُ»: فعل مضارع مرفوع و ضمیر متصل مفعولی «ه» مبنی بر ضمه و محلاً منصوب

۳۹- گزینهی «۲»

(عربی ۲ و ۳، تشکیل)

«إِذَا كَانَ الْمَرْءُ فِي نِعْمَةٍ يَأْتِي الْأَصْدِقَاءُ إِلَيْهِ فِي كُلِّ جَانِبٍ بَلَّ قَدْ يَنْقَلِبُ الْعَدُوُّ صَدِيقًا!»

حرکت‌گذاری صحیح عبارت، این‌گونه است: «إِذَا»: ظرف زمان مبنی بر سکون / «كَانَ»: فعل ماضی مبنی بر ضمه / «الْمَرْءُ»: فاعل و مرفوع / «فِي»: حرف جر مبنی بر سکون / «نِعْمَةٍ»: مجرور به حرف جر / «يَأْتِي»: فعل مضارع تقدیراً مرفوع / «الْأَصْدِقَاءُ»: فاعل و مرفوع / «إِلَيْهِ»: جار و محلاً مجرور / «فِي كُلِّ»: جار و مجرور به حرف جر / «جَانِبٍ»: مضاف‌الیه و مجرور / «بَلَّ»: حرف عطف مبنی بر سکون / «قَدْ»: حرف تقلیل مبنی بر سکون / «يَنْقَلِبُ»: فعل مضارع و مرفوع / «الْعَدُوُّ»: فاعل و مرفوع / «صَدِيقًا»: مفعول‌به دوم و منصوب

۴۰- گزینهی «۴»

(عربی ۲ و ۳، تفسیر و ترکیب)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهی «۱»: «مزید ثلاثی من باب إفعال، مبنی للمجهول و فاعله ضمیر «هو» المستتر» نادرست‌اند.

گزینهی «۲»: «مزید ثلاثی» نادرست است.

گزینهی «۳»: «مبنی و مجزوم محلاً» نادرست‌اند.

۴۱- گزینهی «۲»

(عربی ۲ و ۳، تفسیر و ترکیب)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهی «۱»: «مضاف و فاعله ضمیر «هی» المستتر». (این فعل، از ریشه‌ی «ضعف» است.) نادرست‌اند.

گزینهی «۳»: «من باب تفعّل و مجزوم بحرف «لا»» نادرست‌اند.

گزینهی «۴»: «مضاف و لازم» نادرست‌اند.

۴۲- گزینهی «۳»

(عربی ۲ و ۳، تفسیر و ترکیب)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهی «۱»: «نائب فاعل لفعل «قَلَّ»» نادرست است.

گزینهی «۲»: «نائب فاعل» نادرست است.

گزینهی «۴»: «اسم مفعول و مصدر خلوص» نادرست‌اند. مصدر «المخلصون»، «إخلاص» از باب افعال است.

۴۳- گزینهی «۱»

(عربی ۳، معتلات)

در صیغه‌ی اول فعل امر حاضر از معتل اجوف، حرف عله برای برطرف شدن التقای ساکنین، حذف می‌شود. مانند: أَنْتَ تَغِيشُ ← أَنْتَ عِشْ (تو، زندگی کن)، اما در چهار صیغه‌ی وسط فعل امر حاضر اجوف، حرف عله، حذف نمی‌شود و در صیغه‌ی جمع مؤنث امر حاضر اجوف نیز، مانند صیغه‌ی للمخاطب، حرف عله حذف می‌شود: عِشْنَ. اگر فعل مضارع ناقصی که به حرف عله ختم می‌شود را منصوب کنیم، حرکت فتحه بر روی «واو» ظاهر می‌گردد و حرف عله از انتهای فعل ناقص حذف نمی‌گردد: أَنْ يَنْجُو، أَنْ تَنْجُو و ...

۴۴- گزینه‌ی «۳»

(عربی ۲، معلوم و مجهول)

فعل «لَمْ يُسَمَّعْ» به معنی «شنیده نشد، شنیده نشده است»، فعل مضارع مجهول مجزوم به حرف «لَمْ» است که کلمه‌ی «صَوْتُ»، نایب فاعل آن می‌باشد.

در سایر گزینه‌ها، فعل‌های «لِيُيَادِرْ، لَا يُجَالِسُ و أَطِيعُ» فعل‌های معلوم هستند.

۴۵- گزینه‌ی «۱»

(عربی ۲، اعراب محلی)

در این گزینه در ابتدای جمله، «ما» در نقش مبتدا قرار دارد و محلاً مرفوع است. (البته «ما»ی دوم این گزینه، مجرور به حرف جرّ به اعراب محلی است.)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۲»: «ما»، در محلّ جرّ است.

گزینه‌ی «۳»: «ما»، حرف نفی است و حروف، نقش و اعراب نمی‌گیرند.

گزینه‌ی «۴»: «ما»، مفعول‌به و در محل نصب است (محلاً منصوب).

۴۶- گزینه‌ی «۱»

(عربی ۳، مفعول‌فیه)

در این گزینه، «مفعول‌فیه» به کار نرفته است. «یوم»، مضاف‌الیه و مجرور است و «سریعاً»، حال مفرد است، نه مفعول‌فیه.

تشریح گزینه‌های دیگر

مفعول‌فیه‌ها، عبارت‌اند از:

گزینه‌ی «۲»: «متی و تحت» مفعول‌فیه هستند. / گزینه‌ی «۳»: «بَعْدَ» مفعول‌فیه است. / گزینه‌ی «۴»: «الیوم» مفعول‌فیه است.

«الصَّبَاحَ» در این گزینه، مجرور به حرف جرّ «فی» شده است، بنابراین مفعول‌فیه نیست.

۴۷- گزینه‌ی «۳»

(عربی ۳، مفعول مطلق)

کلمه‌ی «إِحْسَانٌ» که مصدر باب افعال است، مفعول‌مطلق برای فعل «أَحْسَنَّا» است (البته مفعول مطلق نوعی است، زیرا مضاف واقع شده است).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «مُحْسِنًا» حال مفرد است.

گزینه‌ی «۲»: «مَحْسِنِينَ» حال مفرد است.

گزینه‌ی «۴»: «إِيمَانًا» تمیز برای اسم تفضیل جمله، یعنی «أَحْسَنَ»

است و «مُؤْمِنًا» نیز در این گزینه، حال مفرد است.

۴۸- گزینه‌ی «۲»

(عربی ۳، حال)

با توجه به این که فعل نهی «لَا تُقْرَبَا» و ضمیر منفصل «أَنْتُمَا» هر دو، به صیغه‌ی مثنی و مخاطب هستند، لذا فعل مضارع مثنای مذکر غایب، یعنی «يُؤْمِنَانِ»، برای جای خالی جمله به عنوان خبر برای مبتدا، مناسب نیست و نادرست است. سایر گزینه‌ها، برای جای خالی جمله به عنوان خبر برای مبتدا، مناسب و درست هستند.

۴۹- گزینه‌ی «۳»

(عربی ۳، تمیز)

در این گزینه، کلمه‌ی «خَيْرٌ»، اسم تفضیل است و کلمه‌ی «تَقَدُّمًا»، تمیز و برطرف‌کننده‌ی ابهام آن است. در سایر گزینه‌ها، تمیز به کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «حَقِيقَةً» مفعول مطلق است.

گزینه‌ی «۲»: «خَيْرًا» مفعول‌به است و کلمه‌ی «كثِيرًا» صفت آن می‌باشد.

گزینه‌ی «۴»: کلمه‌ی «خَيْرَ» مفعول‌به است.

۵۰- گزینه‌ی «۲»

(عربی ۳، استثناء)

در این گزینه، جمله‌ی قبل از «إِلَّا» هم منفی است و هم ناقص و ناتمام است، زیرا فاعل در آن، نیامده است و کلمه‌ی «الْمُدِيرُ» مستثنای مفرغ و مرفوع با اعراب فاعل است.

ولی در سایر گزینه‌ها، جمله‌های قبل از «إِلَّا»، اعم از مثبت یا منفی، کامل هستند، بنابراین در سایر گزینه‌ها، مستثنی‌ها، از نوع تام (غیر مفرغ) و منصوب هستند.